

Tuin ter verheffing van de arbeidersklasse

Het verschijnsel dateert van halverwege de negentiende eeuw en is in Duitsland een ongekend fenomeen geworden. En is dat nog altijd. We hebben het over de *Schrebergarten*. Eigenlijk een soort stadsvolkstuintje, maar anders dan hier in Nederland. Het Technoseum in Mannheim heeft zo'n Schrebertuintje nagebouwd. Op het dak.

Welbeschouwd is de *Schrebergarten* een vroege voorloper van wat we nu onder *urban farming* verstaan. Beide hebben te maken met land- en tuinbouw in een grootstedelijke omgeving, en beide zijn gebouwd op ideële grondslagen: ze dienen het milieu, ze dienen de leefbaarheid en ze dienen de gezondheid. Het verschil is dat *urban farming* tevens gericht is op een stukje extra beleving van het product, terwijl het Schrebertuintje vooral de verheffing van de arbeidersklasse nastreefde. Dr. Daniel Gottlob Moritz Schreber (1808 – 1861) wist wat de fabrieksarbeiders in de overvolle, vervuilde Duitse binnensteden nodig hadden: verse groenten om te eten en een omgeving waar ze konden ontspannen en tot rust komen. In zijn woonplaats Leipzig hielp hij hen daarom braakliggende percelen in te richten als kleine volkstuintje. Mèt, en dat is kenmerkend voor Schrebertuintjes, een houten huisje waar niet alleen het tuingereedschap kon worden opgeslagen, maar waarbinnen ook de familie zelf kon ontspannen en recreëren. Zeg maar kleine vakantiebungalowtjes, al werden ze toen natuurlijk niet zo genoemd. Het fenomeen verspreide zich in de jaren daarna als

een olievlek over heel Duitsland. Schrebertuintjes bestaan nog altijd, in grote aantallen zelfs – officiële cijfers noemen meer dan een miljoen stuks binnen de grote steden, met een totale oppervlakte van 46.000 hectare – maar zijn in hun uitvoering typisch Duits en niet te vergelijken met de volkstuintjes elders in Europa. Ze worden gekenmerkt door een bijna obsessieve ordentelijkheid en lange lijsten met regels en voorschriften, die overigens per streek of regio kunnen verschillen. De regels lopen uiteen van de omvang van het huisje tot het wel of niet toestaan van een satellietontvanger op het dak. Ook zijn er vaak voorschriften op het gebied van gewassen die wel of niet gekweekt mogen worden, en hoe vaak de paden tussen de tuintjes moeten worden aangeharkt of gemaaid.

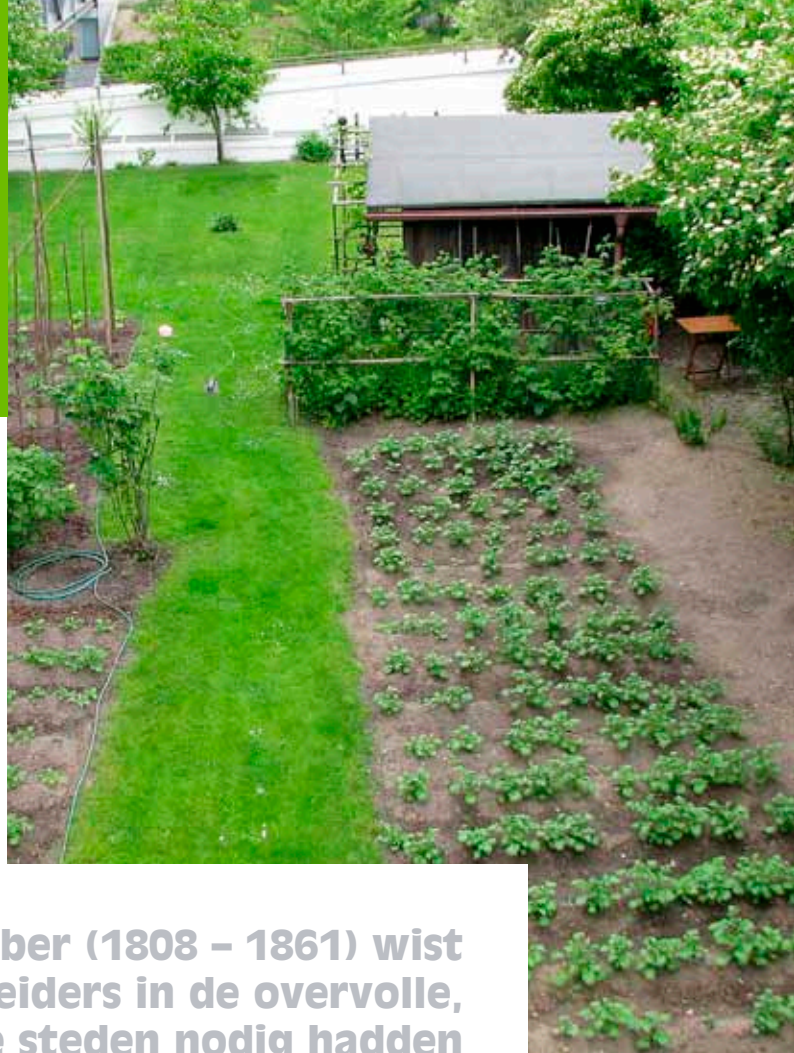
Geheel eigentijds

Het is dan ook geen verrassing dat dit typisch Duitse verschijnsel een plaats heeft gevonden in het voormalige Museum voor Techniek en Arbeid in Mannheim dat zich tegenwoordig Technoseum noemt.

Mannheim

Schrebertuin

Beter gezegd: de Schrebertuin heeft een plaats gevonden óp het museum, want hij ligt namelijk op het dak. De tuin maakt onderdeel uit van het deel van de tentoonstelling dat de bezoeker laat zien hoe de Duitse fabrieksarbeider in de negentiende eeuw woonde, werkte en zichzelf en zijn gezin voedde. Geheel eigentijds daarentegen is de dakopbouw waar de tuin op rust. Op de wortelvaste dakbedekking rust een beschermmat ISM 50 van Zinco. Daar weer bovenop ligt het drainage-element Floradrain FD 60, uitgevuld met het ondersubstraat Zincolit Plus, die is afgedekt met een systeemfilter SF. De bovenste substraatlaag bestaat uit een intensief daktuinsubstraat afgedekt met een laag humus. De totale substraathoogte varieert van 20 tot 70 centimeter dik. En voor wie er nieuwsgierig naar is: de groenten en vruchten uit deze tuin smaken heerlijk. *L*

**Dr. Schreber (1808 – 1861) wist
wat de arbeiders in de overvolle,
vuile steden nodig hadden**

WAT KAN DAKSAFE VOOR U BETEKENEN?

Werken op daken is aan heel wat wettelijke regels, Arbonichtlijnen en veiligheidsvoorschriften gebonden. Daar weten we bij Daksafe alles van. Wij zijn dé specialist op het gebied van dakveiligheid. We ontwikkelen, produceren en monteren. Van toetreding tot loopbruggen. Van verankeringpunten tot evacuatieapparatuur. En van standaardoplossingen tot maatwerk.

Elke daksituatie is anders. Standaard veiligheidsproducten voldoen dan ook niet altijd. Wij hebben de kennis, kunde en ervaring in huis om voor elke situatie een passende oplossing te vinden.

**Wij richten uw
dak veilig in.
Voor ons heel
gewoon, voor u
heel veilig.**

**Wij zijn dé
specialist op
het gebied van
dakveiligheid**

Daksafe BV

Weandsedijk Oost 12, 3417 XJ Montfoort
T. 0348 47 52 00 | F. 0348 47 14 86
info@daksafe.nl | www.daksafe.nl